Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 240. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 8-го ГРУДНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, DECEMBER 8, 1976 No. 240. VOL. LXXXIII

В АВСТРАЛІЇ ВІДБУВСЯ ПЕРШИЙ З'ЇЗД УКРАЇНСЬКИХ ЛІКАРІВ

Сідней, Австралія (Н.Н.). — В днях 13-14 листопада ц.р. відбувся тут, після однорічної підготови, перший З'їзд українських лікарів в Австралії. Це була дуже важлива подія в організованому громадському житті Австралії, бо потреба організування наших професіоналів вже давно назріла. За 25 років нашого перебування в Австралії вже назріло повне еміґраційне покоління, що закінчило високошкільні студії і творить відносно поважне число в нашій ґромаді.

Підготова З'їзду

Ініціятиву для створення З'їзду дало Українське Лікарське Товариство Північної Америки. В цій справі, голова УЛТПА, д-р Ахіль Хрептовський, вів переписку, а згодом мав особисті зустрічі з лікарями в Австралії і таким чином дійшло до створення Ініцятивної Групи в Сіднею в складі: д-р Шехович, д-р Барановський, д-р Дубик і мґр Німців. Від імені ініціяторів на З'їзді звітував д-р Дубик. Він поінформував про підготовчу працю, про проєкт статусу і можливості заложення першого Українського лікарського товариства в Австралії.

Відкриття З'їзду

З'їзд відкрив голова Ініціятивної Групи д-р Богдан Шехович, привітавши всіх учасників, гостей, а зокрема голову Головної Управи Українського Лікарського Т-ва Північної Америки — д-ра Ахіля Хрептовського. Присутність такого виїмкового гостя в наших умовинах тільки засвідчує про важливість цієї подіі та солідну підготову.

Після відчитання молитви лікаря, вшанування однохвилинною мовчанкою па'п'ять померлих колеґ в Австралії, д-р Шехович попросив до почесної президії З'їзду о. протопр. Теодоровича (УАПЦ), голову СУОА М. Свідерського, голову ОУГ С. Цимбалюка, голову Союзу Українок п-і Н. Кармазин і кол. довголітнього голову СУОА інж. М. Болюха.

Ділову Президію обрано в складі: голова — д-р А. Хрептовський з Чікаґо, заступник — д-р Т. Ваврик з Мельборну і секретарями були — д-р Дубик і мґр Німців — оба з Сіднею.

Треба відмітити дуже широкий і прихильний відгук цілого громадянства в Австралії, що засвідчує великою кількістю виголошених і надісланих привітів на З'їзд: Митрополит УАПЦ Мстислав з Ню Йорку, Кир Іван Прашко з Мельборну, о. Крилош. І. Шевців з Сіднею, Консисторія УАПЦ, Представництво ВО УНР, Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів ЗСА, НТШ А, Співоче Т-во „Боян", Кредитова Спілка „Карпати", Фундація КУ. Усно вітали: д-р Хрептовський від УЛТПА, голова СУОА М. Свідерський, о. протопр. Теодорович від УАПЦ, А. Жуківський від КПС, С. Цимбалюк від ОУГ, Ж. Коловисць від КУ СУМ, п-і Н. Кармазин від Союзу Українок. Дирекція В-ва „Просвіта" і Редакція газети „Церква і Життя" в своєму привіті давали піддержку такій важливій ініціятиві та запевнили сторінки для публікацій проблематики та інформацій з життя і діяльности майбутнього Українського Лікарського Товариства Австралії. Крім згаданих надійшли телеграми та листи від поодиноких лікарів та громадських діячів в Австралії.

Після вибору комісії Статутової (д-р Барановський, мґр Німців, д-р Кривовяза); Резолюційної (д-р Ірина Шехович, інж. М. Болох, д-р Коцюмбас) і Верифікаційної (д-р Гаврилюк, д-р Ковальчук і д-р Гарасимів), приступлено до ділових нарад.

Програмова частина З'їзду

На З'їзді виголошено три доповіді. Першим прелеґентом був д-р Є. Барановський. Він подав історію української медицини, її організовані форми професійних та громадських формацій від давніх княжих часів до теперішніх. Сьогодні, — говорив

(Закінчення на стор. 4-ій)

ДЕМОКРАТИЧНІ КОНҐРЕСМЕНИ ВИБРАЛИ НОВИЙ ПРОВІД

Конґресмен Томас П. О'Ніл (зліва) і Джім Врайт

Вашінґтон. — В понеділок, 6-го грудня, демократичні члени Палати Репрезентантів обрали конґресмена Томаса П. О'Ніла, молодшого, з Массачусетсу на пост спікера Палати, а конґресмена Дж. Врайта з Тексасу на лідера Демократичної більшости. Хоча О'Ніл, який досі був лідером Демократичної більшости, мусить бути ще затверджений на пост спікера цілою Палатою Репрезентантів, то це буде тільки формальністю, бо демократи мають велику більшість в тій Палаті Конґресу. Коли новий 95-ий Конґрес розпочне діяти 4-го січня наступного року, то „Тіп" О'Ніл перебере місце Карла Алберта з Оклагоми, який відходить на емиритуру.

Тоді, коли вибір О'Ніла був запевнений із самого початку, то перемога конґресмена Врайта була несподіванкою, бо коментатори думали, що найкращі вигляди на пост лідера Демократичної більшости мав ліберальний конґресмен Філіпп Биртон з Каліфорнії. Однак він програв відношенням 148 до 147 голосів, тобто, одним голосом. Переможець Врайт є поміркованих політичних поглядів і його вибір продовжує традицію, що бодай один із провідних демократичних конґресменів походить з півдня, або „пограничного" стейту. Джім Врайт є знаменитим промовцем і думають, що він буде добрим посередником для полагодження розбіжностей між різними групами демократичних конґресменів.

Того самого дня конґресмен Томас Фолі із стейту Вашінґтон був обраний на впливовий пост предсідника Демократичного „кокусу" в Палаті Репрезентантів, перемагаючи конґресменку Ширлі Чизолм з Бруклину, Н. Й.

Ще невідомо, хто буде „випом" (батогом) Демократичної більшости, бо дотеперішній „вип", конґресмен Джон МекФалл з Каліфорнії, напевно втратить цей пост, бо признався, що одержав 4,000 долярів від уряду Південної Кореї, щоб підтримувати законопроєкти, корисні для Сеулю.

СЕНАТОР ЮЗИК ОБРАНИЙ ДО КОМІСІЇ НАТО ДЛЯ НАГЛЯДУ ЗА ПОРУШЕННЯМ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ

Оттава, Канада. — Канадський Сенат в офіційному пресовому повідомленні інформує, що сенатор Павло Юзик, член канадської делеґації на 22-гу сесію Асамблеї Північно - Атлантійського Союзу (НАТО), яка проходила від 15-го до 19-го листопада у Вілліямсбурзі, Вірджінія, був обраний до постійної Підкомісії для справ вільного обміну інформаціями і людьми, яка має завдання наглядати за порушеннями Совєтського Союзу та іншими комуністичними державаме тих постанов Гельсінкської Декларації, які стосуються людських прав. Підкомісію створила Комісія освіти, культурних справ та інформації, в якій сенатор Юзик бере активну участь вже протягом останніх 4-ох років, відколи він вперше був членом канадської делеґації на наради Асамблеї НАТО. Згадана Підкомісія має виготовити звіт про порушення Гельсінкської Декларації Совєтським Союзом і його сателітами і представити цей звіт на Европейській конференції для справ безпеки та співробітництва, яка відбудеться наступного року в Беоґраді, Югославія, і матиме за завдання підсумувати прогрес чи брак його від часу підписання Гельсінкської Декларації.

Сенатор Павло Юзик

Сенатор Юзик, заступник голови Канадської Парляментарної Асоціяції НАТО, на цьогорічній сесії Асамблеї НАТО постарався про те, щоб до звіту Комісії освіти, культурних справ й інформації про „Стан релігії в Совєтському Союзі та Східній Европі" була включена, як офіційний додаток, брошура „Совєтське переслідування релігії в Україні", видана Світовим Конґресом Вільних Українців (СКВУ).

На цьогорічні наради Асамблеї НАТО у Вілліямсбурзі, Канада, вислано делеґацію, яка складалася з 5-ох сенаторів і 21 послів. Понад 200 парляментаристів із 15-ох держав брали участь в цьогорічних нарадах Асамблії.

Всі Комісії Асамблеї НАТО зайняли гостре становище проти постійного зросту мілітарної сили СССР і збільшення продукції зброї всіми країнами Варшавського Пакту, як рівнож проти агресивної політики Москви в Африці та в інших частинах світу і наврували СССР за порушування постанов Гельсінкської Декларації, Хартії Об'єднаних Націй та інших пактів. Гострі резолюції в цих справах схвалили Комісії: політична; військових справ; освіти, культурних справ та інформації; економічна; науково - технічна.

Сенатор Юзик, на прохання проводу Комісії освіти, культурних справ та інформації, виголосив промоту на Пленарній сесії Асамблеї НАТО. У промові він наголошував факт, що НАТО за 27 років свого існування перемінилася із суто оборонного союзу в спільноту країн Атлантійського обширу, яка розв'язує багато проблем політичного, економічного, суспільного і культурного характеру. НАТО — сказав сенатор Юзик — є забороло свободи та демократії проти совєтсько-російського імперіялізму, тоталітаризму і проти комуністично - поліційного режиму. Такі совєтські диси-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Італійський прем'єр нараджується з Фордом і Кіссінджером

Вашінґтон. — У понеділок, 6-го грудня, прем'єр Італії, Джуліо Андреотті, розпочав триденні відвідини столиці ЗСА, під час яких старатиметься здобути торговельні кредити та економічну допомогу від Америки. Першого дня прем'р Андреотті відбув нараду з президентом Фордом і державним секретарем Кіссінджером, та взяв участь у бенкеті в Білому Домі, влаштованому на його честь. Після нарад з Андреотті президент Форд заявив, що ЗСА та Італія далі співпрацюватимуть для скріплення оборонної сили Північно-Атлантійського Союзу (НАТО), а секретар Кіссінджер повідомив, що американський уряд готовий обговорювати питання фінансової допомоги для Італії. Андреотті плянує зустрінутися з новообраним віцепрезидентом Волтером Мондейлом і кількома дорадниками Картера, як рівнож відбути наради з економічними і фінансовими специялістами в уряді президента Форда.

Філіппіни і ЗСА сперечаються в справі допомоги і баз

Маніля. Хоча в п'ятницю, 3-го грудня, Державний департамент повідомив, що дійшло до „тентативного порозуміння" між урядами ЗСА та Філіппінів в справі відновлення договору, який дозволив би американським військовим частинам продовжувати діяльність на кількох базах на філіппінській території, а Маніля, протягом 5-ох років, за те одержала один більйон долярів економічної та військової допомоги, то на наступний день філіппінський президент Маркос повідомив, що відкидає цю пропозицію, бо деякі частини „тентативного порозуміння" є „неясні". Достовірні джерела твердять, що Маркос хоче більше ніж запропонованих 500 мільйонів долярів на військову допомогу. Філіппінський міністер закордонних справ Карльос Ромульо в неділю, 5-го грудня, також відкинув пропозицію, твердячи, що він ніколи не погоджувався на умовини, запропоновані державним секретарем Генрі Кіссінджером.

Москва домовляється з лівійським диктатором

Москва. — Лівійський диктатор полковник Муаммар ель-Квaддафі закінчив в понеділок, 6-го грудня ц.р., свою офіційну візиту в Совєтському Союзі, де він зустрічався з генеральним секретарем ЦК КПСС Леонідом Брежнєвим та іншими совєтськими верховодами. Совєтська пресова аґенція ТАСС інформує, що Квaддафі і Брежнєв погодились на розширення співпраці між СССР і Лівією на політичному, економічному і культурному відтинках. В часі переговорів на Кремлі обидва вони погодились, що розв'язка близько - східнього питання мусить включати виведення ізраїльських військових частин з арабських земель окупованих у війні в 1967 р. і створення незалежної палестинської держави. Помпезне привітання для полк. Квaддафі у Москві, у якому брали участь майже усі члени Політбюра, вказує, що Кремль вважає Лівію своїм випробуваним приятелем, по мимо того, що самого Квaддафі загально вважають за антикомуніста.

Урядова партія Японії програла у виборах

Токіо, Японія. — Лібeрально - Демократична партія, яка понад 20 років була домінуючою політичною силою в Японії і яка мала все переважаючу більшість у парляменті, потерпіла поразку у крайових виборах, які відбулися в неділю, 5-го грудня ц. р., здобуваючи тільки 219 мандатів на усіх 511 місць в побільшеному числом парляменті. Це однак не виключає, що Ліберально-Демократична партія, членом якої є теперішній прем'єр - міністер Такео Мікі, знову формуватиме уряд, якщо одержить піддержку невтральних парляментаристів і голоси інших малих політичних партій. Політичні аналітики твердять однак, що зменшення популярности урядової партії може довести вкоротці до резиґнації Такео Мікі, уступлення якого і так вимагають ліві партії, закидаючи йому хабарництво і політичну корупцію.

Нові україністи – ґрадуанти Манітобського університету

Вінніпеґ (СД). — Дня 20-го жовтня 1976 року відбулася осіння конвокація Манітобському університеті, в часі якої одержали дипломи маґістрів такі ґрадуанти: Мирон Орищук на основі праці про Ол. Лугового - Швабе, Тамара Кубрак праця: „Чорна Рада" П. Куліша (та ін абсентія:) Ярослав Пінчук — праця „Символи в Сковороди". Всі три маґістри — абсольвенти Департаменту Славістики Манітобського університету в часі, коли керував ним д-р Яр. Рудницький, деякі з них думають продовжувати свої українознавчі студії для докторату в Оттаві, Мюнхені, чи ін. осередках, де існують українознавчі докторські програми. В часі згаданої конвокації одержала докторський доплом із французької літератури в Департаменті Романських мов Марґарита Молодожанина, дружина відомого вінніпеґського скульптора, її дисертація була на тему „Люї Араґон — повість і політична заанґажованість".

Рецензент „Н. Й. Таймсу" позитивно оцінив концерт Богданської

Ню Йорк. — В газеті „Ню Йорк Таймс" з неділі, 5-го грудня, появилася дуже позитивна рецензія на концерт нашої піяністки Таїси Богданської в Карнеґі Рісатайл Голл минулого четверга, 2 грудня, написана відомим музичним критиком Реймондом Еріксоном. Він написав: „Таїса Богданська — це народжена в Україні піяністка, яка студіювала в її рідній країні та у Відні, а від 1952 року живе в Нюарку. Протягом останніх 24-ох років вона вчить в Українському Музичному Інституті Америки. Пані Богданська напевно добрий вчитель, бо її підхід до „піяністичних ідей" є правильний. В Сонаті Е-моль (оп. 31, ч. 3) Бетговена і в коротших творах Баха, Шуберта і Мендельсона вона ясно артикулювала гами-пасажі, сильно виспівуючи мелодії і дбайливо оформлюючи музичні фрази. Вона має значну проворність пальців, але в її грі проявляються пропуски пам'ятання і деякі неточні удари пальців та потреба сповільнювати в небезпечних пасажах. В її програму входили Сонатіна на українські народні мотиви Колесси та три твори Косенка, між ними Українська Народна Пісня в Е-моль. Вони були традиційні, але принадні твори, збагачені прегарними народними мелодіями".

Картер відбуває наради з кандидатами на кабінетні пости

Атланта, Джорджія. — Протягом вівтірка і середи, 7-го і 8-го грудня, новообраний президент Джіммі Картер відбуває розмови з кількома особами, стараючись вибрати з них кандидатів на пости секретарів оборони і скарбу, а також на пости головного дорадника в економічних справах та дорадника Білого Дому для справ крайової безпеки.

З достовірних джерел запевняють, що найкращі вигляди на пост секретаря оборони має д-р Гарольд Бравн, президент Каліфорнійського Інституту Технології, колишній секретар військового летунства та колишній директор Бюра оборонних дослідів і розбудови зброї. Можливим кандидатом є також Джеймс Шлесінджер, який був звільнений з того самого посту президентом Фордом, хоча деякі ліберальні демократи вважають, що Шлесінджер „надто ворожо" наставлений до СССР і критично оцінює політику детанту з Москвою. Кандидатами на пост секретаря оборони є ще адвокат Пол Варнакі, який раніше служив у Департаменті оборони, та Джералт Смит, який вів переговори в справі загального розброєння за президентури Ричарда Ніксона.

На пост секретаря скарбу найкращі шанси мають: Роберт В. Руса, голова фірми торгівлі цінними паперами, який вже раніше служив в Департаменті скарбу, і Майкел Блументаль, голова корпорації „Бендикс".

Співпрацівники Картера інформують, що на пост дорадника Білого Дому для справ крайової безпеки може бути призначений д-р Збіґнєв Бжезінські, професор Колюмбійського університету, але деякі кола вважають, що і він „занадто ворожо" наставлений до Совєтського Союзу.

ВИЙШЛО 500-те ЧИСЛО „УКРАЇНЕЦЬ В АВСТРАЛІЇ"

Вікторія. — „Українець в Австралії" інформує, що вийшло 500-те число цього двотижневика. В цьому ж році часопис матиме за собою 20 років. Від першого числа дотепер „Українець в Австралії" постійно зростав: з місячника став двотижневиком, з 4-ох сторінок збільшився до 8-ми. Збільшився також його формат та зріс змістовно. Не сповнилось тільки єдине бажання — він не став тижневиком.

Картер приспішить справу обмеження атомової зброї

Вашінґтон. — Минулої п'ятниці, 3-го грудня, новообраний президент Джіммі Картер, під час пресової конференції, на якій найменував Сайруса Венса на пост державного секретаря, а банкіра з Джорджії, Томаса Бертмана Ленса, на директора Бюра Управління та Бюджету, заявив, що зробить все можливе, щоб довести до якнайшвидшого підписання нового договору з СССР в справі обмеження стратегічної атомової зброї. Ця заява була відповіддю на кількакратні заклики генерального секретаря КПСС Леоніда Брежнєва, який протягом останніх кількох тижнів заявляв, що уряд президента Джералда Форда зволікав цю справу з уваги на виборчу кампанію в ЗСА. Минулої п'ятниці Джіммі Картер рівнож висловив „вдячність" Брежнєву за обіцянку, що Москва „не випробовуватиме сили волі" нового президента, коли він перебере владу 20-го січня 1977 року. В середу, 1-го грудня, Брежнєв також сказав, що „СССР робитиме все можливе, щоб оминати будь-яку кризу із ЗСА" в перших місяцях президентури Картера, а Картер в п'ятницю заявив, що його уряд вестиме таку саму політику відносно Совєтського Союзу.

Франція не займає становища до совєтської військової перемоги

Брюссель, Бельгія. — Ройтер інформує, що европейські країни — члени Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО), крім Франції, висловили на своїй конференції в Бельгії стурбування швидким зростом совєтської військової сили і сили Варшавського Пакту. Пізніше вони плянують опублікувати спільний комунікат міністерств оборони країн НАТО, в якому висловлюється побажання, щоб американські і канадські частини залишились в рямках збройних сил НАТО. Офіційні речники при тому повідомляють, що Франція одинока з-поміж 12-ох країн Західньої Европи відмовилась підписати цей комунікат, який вказує на зріст військової сили Варшавського Пакту. Міністри оборони західньо-европейських країн, які творять т. зв. Еврогрупу, радитимуть над проблемами оборони на протязі цілого тижня. В кінці цього тижня, до цієї групи долучаться міністри закордонних справ і відбудуть спільну зустріч з державним секретарем ЗСА Генрі Кіссінджером.

ІВАН ГЕЛЬ ГОЛОДУЄ ВЖЕ СЬОМИЙ МІСЯЦЬ

Ню Йорк. — Комітет оборони Радянських Політичних В'язнів інформує: Згідно з найновішими вістками, які надійшли з Мордовських концтаборів, голодівка українського політичного в'язня Івана Геля продовжується вже сьомий місяць. Гель почав свою голодівку в травні ц. р., вимагаючи признання статусу політичного в'язня та допущення до концтабору представників Міжнародного Червоного Хреста, Комісії Прав Людини ООН та незалежної міжнародної преси.

Стало також відомо, що дружину Геля, Марію, та його брата, Богдана, КҐБ постійно викликає на допити та переслідує. В наслідку допитів Гель мав інфаркт та опинився в шпиталі. Під час перебування в лікарні йому грозили, що відберуть університетський диплом, який він недавно був одержав.

Комітет Оборони Радянських Політичних В'язнів закликає писати протестні листи в обороні Геля. Усі письма слати на адресу:

Начальник
г. Сосновка
учр. ж. х. 385-1
Мордовская АССР
СССР

В листах та карточках треба висловлювати занепокоєння долею Івана Геля, питати про його стан здоров'я, підтримувати його домагання, а теж відкликатись на ухвали Гельсінкської Конференції про права людини. Досвід повчає, що такі масові інтервенції корисно впливають на долю політв'язнів в СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Добрий вибір

Наименування Сайруса Венса новообраним президентом Джіммі Картером на пост державного секретаря в його уряді викликало оправдано позитивну реакцію як з боку американських політичних діячів і законодавців, так і за кордоном.

Венс — це досвідчений дипломат, який був секретарем армії за президентури Джона Ф. Кеннеді, а під час каденції президента Линдена Б. Джонсона займав пост заступника секретаря оборони, а відтак виконував різні „делікатні" дипломатичні доручення в різних частинах світу. Як підкреслюють союзники ЗСА, Сайрус Венс під час своїх місій за кордоном виявив багато зрозуміння до проблем даних країн, був об'єктивним у конфліктних ситуаціях і відчував, коли треба наполягати, щоб справа була полагоджена згідно із вказівками Вашінгтону, а коли можна погодитися на компроміс.

Базуючись на попередній діяльності Сайруса Венса, можна сподіватися, що якщо він буде затверджений на пост державного секретаря Сенатом, звертатиме більш уваги на скріплення зв'язків із західньоевропейськими союзниками і державами „третього світу", ніж це робив теперішній секретар Генрі Кіссінджер. Рівнож можна передбачувати, що хоча Венс цікавитиметься всіми аспектами закордонної політики ЗСА, то не буде подорожувати так часто за кордон, як це робив Кіссінджер, а довірятиме переведення різних переговорів своїм підвладним, залежно від спеціялізації кожного з них.

Коментатори передбачують, що не буде драстичних змін в закордонній політиці ЗСА за урядування Венса, але будуть деякі зміни в підході та розв'язці різних проблем.

На підставі заяв Венса, вже після найменування його Джіммі Картером, можна очікувати деяких змін у веденні політики відносно Совєтського Союзу та комуністичного Китаю. Венс зазначує, що першенство повинен мати новий договір з Москвою щодо обмеження стратегічної атомової зброї, але він рівнож підкреслює, що політика детанту не може бути використана совєтськими верховодами для поширення їхніх впливів, як це сталося в Анголі. Головне, що Сайрус Венс вважає, що Захід, а зокрема Америка, повинні більше натискати на Кремль, щоб додержуватися тих постанов Гельсінкської Декларації, які стосуються пошанування людських прав і вільнішого обміну людьми, ідеями та інформаціями. Він заявив минулої п'ятниці, що хоча часами треба буде пристосовуватися до існуючої ситуації, тобто, розглядати справи під аспектом можливостей практичного зреалізування їх, то підставовим принципом американської закордонної політики повинно бути питання пошанування людських прав. ЗСА — сказав Венс — повинні базувати свої відносини з іншими державами згідно з тим, який є стан людських прав в даній державі. Якщо Венс і президент Картер додержуватимуться цього принципу, то повинна настати деяка зміна в політиці ЗСА відносно Совєтського Союзу, цього найбільшого порушника людських прав.

Сайрус Венс рівнож пропонує дещо відмінну від Кіссенджерової політику відносно червоного Китаю, вважаючи, що хоча треба встановити „нормальні зв'язки" з Пекіном, то не можна поспішати з цією справою, бо раніше треба точніше перевірити ситуацію, щоб поспіх не пошкодив „трикутному балянсові": Вашінгтон-Москва-Пекін. Відрадним є також твердження Венса, що ЗСА мусять далі гарантувати безпеку Національного Китаю на Тайвані, бо вважає Тайван важливим стратегічним союзником ЗСА.

Уже згадане дозволяє на висновок, що Джіммі Картер зробив добрий вибір, коли найменував Сайруса Венса на свого державного секретаря.

Торгівля невільниками

Щоденник „Ню Йорк Таймс" надрукував у числі з 4-го грудня ц. р. довшу інформацію Еллен Ленц, спеціяльного кореспондента газети в Західній Німеччині, у якій, між іншим сказано, що уряд Західньої Німеччини погодився заплатити комуністичному режимові у Східній Німеччині мільйони долярів в заміну за свободу для кількох сотень політичних в'язнів, які перебувають під сучасну пору у в'язницях і концтаборах. Цей викуп в'язнів мав би бути подарунком Бонну на Різдво для тих родин, а головно дітей, батьки яких засуджені на довголітнє перебування у в'язницях за політичні переконання. Треба відмітити, що ці „трансакції" між комуністичною і демократичною Німеччинами відбуваються вже приблизно 15 років і за цю торгівлю невільниками східньонімецький режим інкасував вже понад 250 мільйонів долярів, рахуючи по 25-30.000 долярів за кожного політичного в'язня, в залежності від років його засуду і його інтелектуальної вартости. Тільки на протязі останніх двох років боннський уряд заплатив 40 мільйонів долярів, викупивши від комуністичних режимників біля 1,500 в'язнів.

Ця інформація пригадує інші подібні випадки торгування людьми комуністичними режимами, як наприклад, Куби, яка жадала від американського уряду тракторів та інших машин в заміну за кубинських борців, які попали були в полон при спробі висадки на материк, чи хоч би навіть самого Совєтського Союзу, який за випущення відповідного числа жидівських еміґрантів жадав викупу, мовляв за витрачені державою кошти на освіту бажаючих еміґрувати. Дехто на Заході пояснює цю жадобу комуністичних режимів вічнотриваючою економічною нестабільністю у їхніх країнах та перманентною господарською кризою.

Читаючи повідомлення в „Н. Й. Таймсі", прямо вірити не хочеться, що сьогодні, в останньому кварталі найбільш прогресивного в історії двадцятого сторіччя, може ще повторюватись таке варварство, як торгівля людьми. Це тільки ще зайвий раз потверджує вже давно відому і доказану істину, що людина може висаджуватись на поверхні Місяця та все більше розкривати таємниці космосу, але на своїй власній пляneті Землі вона завжди вертатиметься до найчорніших періодів своєї історії, як довго існуватиме рабовласницька комуно-московська імперія та її звиродніла система.

Юл. Мовчан

„МИ БІДНІ, АЛЕ МИ ВІЛЬНІ Й НЕЗАЛЕЖНІ"

(З подорожніх нотаток по Афганістані)

(1)

З усіх азійських країн Афганістан, мабуть, є однією з найбідніших країн. Найбіднішою країною передовсім тому, що сама країна з природного погляду є бідною. Виїхавши з Кабулу, столиці Афганістану, крім майже цілком безрослинних та безводних піскових пустель та гір тут майже нічого іншого не видно. На голих жовто-рудих горах навіть дикий мох не хоче рости. Це „країна непродуктивної землі", як її коротко охарактеризовано в „Світовому атласі" (видавництво Гамонда-Даблдея).

Між тим, будучи розташованим у центрі Азії, Афганістан вже споконвіку був пляцдармом інвазії багатьох завойовників, хоч — завдяки войовничій поставі афганців — країна ніколи й ніким не була повністю покорена. (Хоча, хто знає, якщо б Афганістан мав певні природні багатства чи кращу землю, то ситуація була б інакшою. Бо кому потрібні піски, гори та провалля?).

Ще 330 років перед нашою ерою Александер Македонський, покоривши імперію Дарія III, був просунувся сюди з своїми леґіонами, розмістивши свою головну квартиру в околиці теперішнього міста Балк. Але ненадовго, бо, видно, брак усього, в тому числі води, як також велика віддаль від своєї бази — Македонії та вороже наставлення з боку афганців, через пару років змусили його відступити назад на захід. Пізніше пробували осісти в Афганістані Чингіс-Хан, Тамерлан, англійці і, нарешті, росіяни, але також без великого успіху. Тепер, будучи розміщеними під самим „черевом" ненаситної московської імперії і маючи з тією імперією довжелезний (понад 1000 миль) кордон, Афганістан став об'єктом зазіхань Москви, хоч покищо також без успіху. Правда, совєти тут, у столиці Кабул, мають свою численну амбасаду, побудували середню школу, будинок міністерства оборони, але сказати, що вони мають великий вплив на політику країни, не можна. Один афганець сказав нам: „ми радо приймаємо допомогу від кожного, хто нам її хоче подати — від совєтів, німців, американців, італійців, французів і т.д., але господарями в нашій країні є ми, а не чужинці".

І дійсно: будинки клінік, які ми оглядали, та історичний музей були побудовані французами, шосейна дорога, якою ми їздили подивитися на довколишні селища — німцями та італійцями, готель — американцями, і т.д.

Подібно, як в Ірані, де в публічних місцях можна бачити портрети тільки шаха Паглаві з його дружиною та наслідником, в Афганістані також скрізь видніються портрети тільки однієї особи — президента Мохаммеда Дауда (шах Паглаві за першим ім'ям є Мохаммед, хоч у цьому нема нічого дивного: в арабів, чи не що друге ім'я то Мохаммед).

17-го липня 1973 року цей лисий кирпатоносий і вже підстаркуватий чолов'яга, усунувши короля Мохаммеда (знову Мохаммед!) Загіра з трону, проголосив Афганістан республікою вперше за цілу історію цієї країни. (Екс-король Загір, кажуть, вивізши зі собою мільйони, десь тепер гуляє по Европі). Одночасно уряд Дауда зобов'язався робити все можливе аби „прискорити культурно-господарський розвиток Афганістану".

Але дивна річ: якщо країна зветься республікою і є в ній президент, то, значить, мусять бути в ній якісь вибори, скажімо, вибори до парляменту, вибори президента і т.д. На жаль, цього „покищо" нема в Афганістані і, кажуть, на це і не заноситься... Тому країна від 1973 року фактично й далі перебуває в напіввоєнному стані. Свідоміша частина населення справедливо журиться й нетерпеливиться таким непевним станом, не раз дехто (принаймні в присутності туристів) висловлює своє відверте обурення. Ми мали досить цікаву розмову з двома юнаками, які позакінчували середні школи і яких ми зустріли біля колишнього королівського палацу недалеко готелю Інтер-континентал.

„Наша країна і досі є бідна і відстала, — сказав нам один з них на ім'я Анамад. — Ми й досі маємо 95% неписьменних і уряд, здається, нічого не робить аби покращити такий ганебний стан... До школи має змогу ходити лише незначна частина дітей переважно заможних батьків, які живуть по містах. По селах майже нема шкіл... Бо нема ні вчителів, ні будинків для навчання... Не кращий стан також з вищими школами. Я, напр., дуже хотів би поступити на медичний факультет, стати лікарем, але це, мабуть, залишиться тільки моїм бажанням, бо поступити туди майже неможливо. На цілу країну (17,000,000 населення) ми маємо лише один університет з медичним факультетом, на який кожного року приймають не більше 100 студентів. Але навіть якщо б я і був прийнятий, то матеріяльно не знаю, чи я дав би раду: мушу працювати, щоб допомагати родині, бо мій батько передчасно став непрацездатним і тому з однієї пенсії не зможе вижити сам з рештою родини..."

Як Анамед, так і його товариш, хотіли б виїхати десь за кордон, аби там закінчити студії і пізніше повернутися назад для праці серед свого народу. Чи вдастя їм це зробити — невідомо.

(Продовження буде)

К. Крупський

„ФОДОРА — СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ"

III

Такій „себенепевності" підлягає кожен нарід, коли він знайдеться в подібному положенні. Ми були свідками надмірної самопевности німців, які з піснею „Нині належить нам тільки Німеччина — завтра цілий світ" ішли на підбій Европи. Ми чули, як більшість з них навіть в приватній поведінці говорили глибоким басом наказового тону, але по проґрі скоро повернулись до людського тону. Нам доводилось читати в поважних американських журналах спостереження американських соціологів, які твердять, що в Східній Німеччині створився зовсім інший тип німця, в якого тільки за понад чверть століття зовсім зник типовий германський гін до підбоїв. Отже, так скоро зникла німецька самопевність, а німці не перейшли і частини того, що довелось перейти українському народові.

Автор також помиляється, уважаючи Ґорького за українця, бо Ґорький родився в Новгороді Нижньому, розташованому там, де притока Ока вливається в ріку Волгу; тепер це місто перезване на Ґорький.

Розділ „Україна і Молдавія — хлібний кіш СССР" займає 30 сторінок. Не знати, чому в назву розділу долучено Молдавію, коли опис її займає окремих дві сторінки окремо при кінці розділу, а на 28 сторінках іде мова тільки про Україну. В цьому розділі є вставлена картка з фотосвітлинами новгородської і мінської церков, а також світлина адміністративного будинку в Мінську, так немов би в Україні не було своїх церков та будинків. На початку цього розділу є графічний рисунок, що представляє чоловіка і жінку зі снопом збіжжя на тлі якоїсь аграрної машини.

Назви підрозділів: „Досліджуючи Україну", „Тури по Києві". Подано окремо чотири тури. „Манастирі і печери", „Екскурсія кругом Києва", „Львів" (очевидно, написано „Львов"), „Ринок", „Деінде по Львові", „Харків" (написано „Харков"), „Долі дніпром з Києва до Чорного моря", „Дніпропетровськ", „Транскарпатія" (мова про українське Закарпаття), „Мукачів та інші міста".

Окремо на п'яти сторінках подані дані про готелі, театри, музеї та інші місця туристичного зацікавлення в Україні. Самозрозуміло, що це дуже мало в порівнянні з тим, що подано в довіднику про „Матушку Рассею", але найгірше це те, що тут спотворено назву „Русь", „руський" і т. п., замінивши їх в цілому тексті назвами „Росія", „російський" і т. п.

Наприклад, на вступі розділу на сторінці 366, сказано: „Від Київського періоду російської історії український реґіональний діялект має відмінні риси і тепер українська мова є окремою, хоч по-російськи те-пер говорять по всіх містах за виїмком Львова".

Коли ж читач перечитає розділ про Львів, то подумає, що це найбільш російське місто, бо опис Львова починається від російських церков, вулиць і площ, які тепер названі сочистими російськими назвами. Від російських пам'ятників інформація переходить на польські, а відтак на вірменські, і щойно під кінець згадується дещо про щось українське.

В описі українського Закарпаття прикметники „російський-а-е" переважають над прикметниками „український-а-е". Та й інформація про Київ не мається краще, бо всі наші історичні пам'ятники походять з періоду „російської" історії, до них долучили всякі будинки російських театрів та інституцій теперішнього „райхскомісаріяту", і таким чином наш Київ у довіднику виходить досить сорокато.

Якщо б українці в Україні мали право, то вони напевно запротестували б проти цієї дезінформації в названому довіднику, але якби вони мали таке право, то видавець довідника був би зачерпнув відомостей про Україну в Києві чи в українському посольстві, а не в Москві.

Навіть автор Гедрик Сміт, який в цьому році опублікував свою книжку „Росіяни" і в ній скритикував московську політичну систему, в своїй частині в довіднику характеризує росіян, як щирих і товариських людей з правдивою російською „широкою душею", які так само, — каже він, — як американці та англосакси є готові по-геройськи захищати свою батьківщину.

На жаль, на Україні та на її народові всюди мститься відома стара засада „горе переможеним". Теоретично українська еміґрація у вільному світі має можливість опрокидувати всякі твердження в публікаціях, що вносять дезінформацію про наш нарід, тим більше, коли видавці тих публікацій запрошують до критики та побажання коректи. На ділі наша еміґрація і досі не виробила в собі зрозуміння ваги такої протиакції так, як наприклад, виробили у собі жиди, яким, здавалось би, і непотрібно забирати голос, спростовуючи, бо більшість преси тут і так в їхніх руках. Однак, погляньте до газет і побачите, як жваво жиди реаґують на всі справи, пов'язані з їхнім інтересом. Є в нас такі люди, що могли б взятись до такої акції, на жаль, вони і досі зуживають свою енерґію на вияснення своїх партійних становищ, плятформ і т. п., що в світлі такої потреби, як тут вказано, не має ніякої вартости і ніколи не принесе ніякого хісна українському народові.

Прийде час зревідування видання названого довідника, і як до того часу видавець не одержить від нас ні одного толковного листа із заувагами і побажаннями коректи, він напевно уважатиме, що він зробив своє діло якнайкраще.

На реакцію від інших народів, тобто, від еміґраційних кругів тих народів, не треба надіятись хоч би тому, що ніхто з них не має такої великої потреби реаґувати. В довіднику найгірше є викривлені факти про Україну і тому наше пересочення і промовчування цього буде рівнозначним з нашим одобренням цього зла.

(Кінець)

В.Голосний

ПРО „НАЙПОТУЖНІШІ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ" І СЕЛА В ТЕМРЯВІ

Уже майже цілий місяць прості підсовєтські люди живуть під „ґлибоким враженням" від надрукованих в офіційній пресі матеріялів п'ятої сесії Верховної Ради СССР. Якщо вірити партійній пропаґанді, та підсовєтська людина ночами не спить, а вчитується в далекоглядні рядки цих „історичних" документів.

Без зайвої скромности і стриманости партійні аґітатори із „задоволенням" відмічають, що розвиток соціялістичної індустрії в десятій, ювілейній, як її вже встигли наректи, п'ятирічці характеризуватиметься найвищими в історії країни абсолютними приростами найважливіших видів продукції й енерґії. І далі йде рефрен, без якого не обходяться при публікуванні матеріялів будь-якої п'ятирічки — п'ятої, сьомої, дев'ятої: „Це один з яскравих проявів переваг соціялістичної плянової економіки".

Наголошуючи на „перевагах" газети, правда, не уточнюють, цих „переваг" і відносно якого устрою вони є „перевагами": капіталізму, февдалізму, чи, може, рабовласницької системи. Бо, скажімо, обіцяти підняти середню заробітну платню робітників та службовців до 170 карбованців на місяць, а оплату праці колгоспників — до 116, — ще не означає зробити їх життя таким, щоб це свідчило про будь-які переваги навіть перед „загниваючим" капіталізмом. При існуючих цінах на продукти харчування на 170 карбованців в місяць не прожити навіть невеличкій родині з трьох осіб, а колгаспникові на ті обіцяні місячні 116 карбованців не справити відповідного убрання чи плаща. Між іншим, і ці мізерні гроші — ще, як кажуть, „журавель у небі", виплата їх проблематично намічається на 1980 рік, — але чи так воно буде в дійсності чи ні, ніхто своєю головою не ручається.

Якщо проєкти-обіцянки совєтських законодавців щодо підвищення життєвого рівня зустрічаються з скептицизмом навіть серед безнадійних оптимістів підсовєтських, то загальні цифри зростання декого „вбивають". От, наприклад, передбачення по зростанню електроенерґії: на кінець п'ятирічки її вироблятимуть, мовляв, 1380 мільярдів кіловат-годин — це на 33 відсотки більше, ніж у 1975 році. Райдужні перспективи відкриваються перед народом і в будівництві атомових та гідростанцій, які даватимуть п'яту частину енерґетичних ресурсів.

Мільярди кіловат-годин, десятки „найпотужніших" станції на сибірських річках і в полярній тундрі — це і справді „ґрандіозно", хоча на Заході такий енерґетичний балянс не є якимсь дивом, а вважається сталою нормою цивілізованого суспільства. Надмірне „самозахоплення" і „самозамилування" так званими „трудовими здобутками" знайшло відображення не тільки в партійній пресі, але в „народному" фолькльорі. Цими „перлами" щедро сіяна колгоспна нива. Ось кілька зразків: „Електрика в село біжить — заможно всюди стало жить", „у нас тепер електрики хоч на три Америки". Може, це й так, за... офіційною версією. Вистачить і для „трьох Америк" (як колись, за Хрущова, „наздоганяли Америку по молоці і м'ясі", а їсти було нічого. Вистачить для Москви і Ленінграду, для підсвітлення архітектурних прикрас, як, скажімо, Кремля й будівель ЦК навіть в „союзних" республіках; вітрин і закликів типу: „Москва — батьківщина комунізму", „Слава КПСС", на розкішну ілюмінацію першотравневих свят і свят „октября".

Сьогодні в Києві, на Хрещатику, досить світла для того, щоб розгледіти напівпорожні прилавки магазинів і довжелезні черги до крамниць за ковбасою і за одягом, закордонного виробу; а ось варто з'їхати, як кажуть, з асфальту на путівець, завітати, наприклад, в перше-ліпше село, Тальське, напр., Бородянського району, до якого від столиці рукою подати, то відразу потрапляємо в „царство темряви". Темно на вулицях, темно в хатах, темно на колгоспному подвір'ї. І так в більшості сіл в Україні — це все на загально-„благополучному" тлі „суцільної електрифікації".

Щоразу, коли наближаються якісь свята, місцева влада з'ясовує кількість неелектрифікованих селищ, гінці летять в усі кінці. Обласні і районні енерґоуправління „урочисто зобов'язуються" повністю завершити електрифікацію сіл, широко впровадити в побут селянина електричні приладдя. Ще не встигнуть монтажники протягнути дріт по наміченій трасі, як в центр відстукуються гучні реляції про суцільну електрифікацію. Це, так би мовити, парадний хід, добре відома всім, партійна правда.

А в дійсності... електромонтажні роботи на Київщині і в ряді інших областей республіки здійснює трест „Київелектромонтажбуд". Трест-установа солідна, яка не дуже довіряє рапортам. Щороку, навіть за умов „суцільної електрифікації", з сіл надходить замовлення на нові низьковольтні передачі, трансформаторні підстанції. Просять, благають „світла" не нові, тільки що збудовані селища (цьому і дивуватися б не слід було), а старі, як казка хутори та поселення. Особливо багато замовлень з Іванківського, Бородянського, Чорнобильського районів столичної області. А подалі від Києва, на периферії, число селищ, що тонуть в темряві, збільшуться в геометричній проґресії.

Чому ж така різка протилежність? З одного боку — сяючі вітрини та гасла, парадно освітлені центральні маґістралі, з іншого — печерні провалля сільських вулиць?!

(Закінчення на стор. 3-ій)

Іван Базарко

ЯК ПОСТАВ УКРАЇНСЬКИЙ КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ АМЕРИКИ

[Із пожовклих листків-матеріялів Першого Конґресу]

(3)

Врешті, по довгих нарадах і конференціях, скликано Маніфестаційний Конґрес в дні 24-го травня 1940 року в Вашінґтоні. До Вашінґтону з'їхалися, не дивлячись на віддаль і кошти делеґати із всіх осередків українського поселення в ЗСА. Вони виявили волю допомогти Україні, землі їхніх Батьків чи Дідів, в цей тяжкий для України час. В Конґресі взяло участь 804 делеґати і 207 гостей. Згідно із протоколом, делеґати були від таких організацій — центральних чи їх Відділів: Український Народний Союз — 208, Український Робітничий Союз — 101, „Провидіння" — 55, Українська Народна Поміч — 31, Горожанський Клюби і Народні Доми — 50, Католицькі Парохії — 31, Католицькі Церковні Братства — 33, Православні Парохії — 28, Православні Церковні Братства — 3, Союз Українок Америки — 29, Організація Державного Відродження України — 32, Золотий Хрест — 22, Молодь ОДВУ — 4, Співацькі Товариства — 22, Чорноморська Січ — 9, Політичні Клюби і Організації — 30, Злучені Товариства і Парафії — 16, Дівочі і Жіночі Клюби — 19, Союз Гетьманців-Державників — 6, Оборона України — 12, Клюби Драматичні й Танцювальні — 4, Ліґа Української Католицької Молоді — 8, Оборона Лемківщини — 2, Жіночі Громади — 6, Незалежні місцеві Товариства — 26, Ліґа Української Молоді Північної Америки — 11, Стрілецький Гурток — 2, Товариство Українських Бизнесменів — 1, Товариство Українських Професіоналістів — 1, Товариство Американських Бетеранів — 1 і Соєдиненіє Греко-Католицьких Руських Братств — 2. Разом всі ці Організації вислали на Конґрес — 805 делеґатів, згідно із прийнятими постановами. Делеґати були з 146 місцевостей, які знаходилися в таких стейтах: Пенсильвенія — 56, Ню Йорк — 28, Ню Джерзі — 20, Коннектикат — 11, Мічиґен — 7, Огайо — 6, Іллінсй — 4, Массачузетс — 4, Ровд Айленд — 3, Мериленд — 2, Міннесота — 1, Міссурі — 1, Делевар — 1, Вест Верджінія — 1, Каліфорнія — 1.

Програму Конґресу обчислено тільки на один день. Вона мала дві сесії: ранішню і пополудневу. Ранішню сесію відкрив молитвою о. Володимир Лотович — Предсідник СУК „Провидіння", а вступні інформації про цілі і завдання Конґресу подав Микола Мурашко. В програмі було 6 доповідей, а саме: І. Киселиця — „Скільки українців причинилися до матеріяльного та культурного розвитку Америки"; Марія Ґамбаль — „Боротьба України за державну незалежність"; Степан Шумейко — „Наша допомога Україні".

В пополудневій сесії доповідь виголосили: Лука Мишуга — „Україна, Польща і мирові договори"; Мирослав Січинський — „Україна, Росія і демократія"; проф. Володимир Тимошенко — „Економічні основи самостійної України".

Привіти на Конґресі склали: 3 Сенатори і 5 Конґресменів.

На Конґресі не було жодних виборів керівних органів, на підставі бо порозуміння між центральними крайовими організаціями затверджено склад Конґресового Комітету із представників чотирьох Братських Союзів, а саме: Українського Народного Союзу, СУК „Провидіння", Українського Робітничого Союзу і Української Народної Помочі.

З нагоди Конґресу відбулося „Свято Української Пісні", на якому виступив хор під диригентурою Олександра Кошиця. На тому Святі були не тільки учасники Конґресу, але й численні американські гості, які подивляли українську пісню.

Конґрес був зфільмований Миколою Новаком і цей фільм зберігається в Каліфорнії в домі пана М. Новака.

Конґрес прийняв резолюції, що були проголошені, як резолюції американських українців. В них головну вагу покладено на історичне право українського народу на власну, сільну, незалежну українську державу з демократичним устроєм. Конґрес рішив виготовити меморіял у справі державного визволення України для уряду ЗСА та для сенатської комісії закордонних справ. Виготовлений меморіял передано по призначенню разом із резолюціями. У цих останніх Конґрес недвозначно заявлявся проти системи всяких диктатур і висловив тверду віру в те, що тільки перемога демократії може запевнити поневоленим народам волю, а всьому людству тривалий мир. Резолюція кінчається такими словами:

„Сила українського народу в слушності його права. Його майбутнє на історичнім шляху розвитку демократії, поступу, свободи, братнього співжиття та співпраці з демократичними народами цілого світу.

Нехай живе Самостійна, Соборна і Народоправна Україна!"

(Кінець)

Юґославія піддержуватиме Арафата

Београд, Югославія. — Ясір Арафат, лідер Палестинської Визвольної Організації, закінчив в неділю, 5-го грудня ц.р. дводенну візиту у Югославії і повернувся до Лівану, місця його осідку, із запевненням Тіта, що Югославія дасть ПВО повну політичну і іншу піддержку. Загально вважають, що Арафат шукає піддержки для своїх пропозицій створення самостійної палестинської держави не тільки в Югославії, але також в інших комуністичних і нейтральних країнах. Арафата вітали в Београді на рівні голови держави з участю офіційних представників уряду.

ПРО „НАЙПОТУЖНІШІ"...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Підсовєтські мистці нерідко зображують сільський пейзаж у вигляді потужної лінії високовольтних переслань електрики на тлі колосистої пшениці. Пейзаж, як пейзаж, — потрібні деталі. Та яка гірка іронія долі: пшениця, як тільки достигне, пливе по сталевих рейках у місто, а електрострум, що народжується в нетрях міської індустрії, біжить по державній енергосистемі, повз поля і степи, дратуючи селян. Як кажуть, по вусах текло, а в рот не попало... По енергосистемі „Мир" електриці виходить якось „зручніше" діставатися за тисячі кілометрів у Чехо-Словаччину, ніж розлитися привітними вогнями у сільській хаті. У першому випадку, — це — стратегічні інтереси, у другому — ординарне питання внутрішнього життя. Не даси енергії „братові по зброї" — там, най ся пріч каже, знайдеться новий Дубчек, який поверне не туди, куди слід, а селянин, та ще й український, якнебудь обійдеться без світла. Мовляв, обходилися без нього і діди, і прадіди; самі жили, та діти розводили...

Так думають зверху...

А „безпросвітний" селянин?

Пам'ятаю, як лише кілька років тому жителі примільського селища Пісківка зняли галас з приводу вкрай поганого енергопостачання. Електрика тут з'являється чи рано-вранці, чи пізно вечері. Уявляєте собі комфорт підсовєтського хлібороба, що прийшов додому після трудового дня. Він навіть позбавлений змоги „втішатися" читанням матеріялів п'ятої сесії про додаткові електромільярди, не кажучи вже про інші незручності! Поскаржилися люди місцевій владі: хіба можна в ХХ сторіччі без електрики! Виявляється, можна. Директор Києво-Святошинського району електричних мереж, відповідаючи на скаргу, зауважив, що джерело енергопостачання в селищі старе, дідівське, що діло можна поправити лише після приєднання Пісківки до державної системи. А це вирішується не в районі, а в столиці. Потрібен новий проєкт, додаткові кошти. А це питання на роки...

Якщо в Пісківці коли-неколи і спалахує світло, то мешканці сіл Коблиця, Тальське, Великий Ліс та інших сусідрього Бородянського району взагалі не знають, що таке „лямпочка Ілліча". Вечеряють і снідають при гасовій, а на електрику дивляться, як на біблійне диво, коли приїжджають у Київ за хлібом чи крупами.

Ніхто не відмовляється від кращого. Колгоспник, дивлячись на свого старшого брата-робітника, хотів би і холодильник у своїй хаті поставити, і телевізор, хоч поганенький, подивитися, та де ж там! До цих сіл треба провести лінії, змонтувати підстанції. І все це за рахунок колгоспів, яким не під силу фінансування електромонтажних робіт. Недосить „щедро" тієї енергії і для господарських цілей в колгоспі. От, приміром, колгосп „Прогрес" того ж Бородянського району споживає за рік приблизно стільки електрики, скільки іде для потреб 8-10 міських квартир. Який „прогрес" у розвитку сільськогосподарського виробництва, може про це краще знають складачі плянів на 10 „ювілейну" п'ятирічку, зокрема, плянів для виробництва нових енергомільярдів.

Тим часом селянин, якого ще „великий вождь" Ленін обіцяв вивести з „царства темряви" до „царства світла", просить, благає, дайте електрику! Відповідь стереотипна: нема коштів, не складено проєкту, не підведено лінії... Думаєте, не знайдеться коштів на нові „Братські" міжнаціональні комплекси, на „найпотужніші" і найграндіозніші" у світі? Знайдеться, ще б пак! Бо то справа престижу, амбіцій, так би мовити, яскравий приклад „переваг" соціялістичної системи.

А от знайти державні кошти для електрифікації села, для просування у сільську місцевість таких електроприладів, як праска-залізко, пилосос, холодильник, щоб нарешті механізувати січення кормів для колгоспної і власної худоби, поливання городів, вивезення гною (все це провадиться вручну) — на це нема ні амбіції, ні амуніції.

Держава „народна", хай народ сам про себе і дбає, та ще й приспівує: „у нас тепер електрики, хоч на три Америки"...

Бенкет нюйоркського Комітету 200- і 100-річчя

Відзначені під час бенкету заслужені піонери (сидять), разом з членами очолюваного д-ром Іваном Флисом (четвертий справа) місцевого Комітету 200- і 100-ліття.

Ню Йорк (В. Т-ець). — Як вже інформовано в попередньому числі „Свободи", в суботу, 4-го грудня, тут в залі св. Марії місцевий Комітет 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського Поселення в ЗСА, очолюваний д-ром Іваном Флисом, відбув свою кінцеву імпрезу-бенкет, на якому вшановано тих, які протягом року причинилися до успіху імпрез, зорганізованих Комітетом, та спеціяльно вшановано п'ятьох піонерів: балетмайстра Василя Авраменка, Мирона Сурмача, старшого, п-і Катерину Пелешок, п-і Іванну Бенцаль і проф. Теодора Онуфрика. В сьогоднішньому числі подаємо дальші подробиці цього бенкету.

Д-р Ігор Соневицький, заступник голови і мистецький референт Комітету, українською мовою розказав про жертвенну працю Комітету та цілої громади, зазначуючи, що хоча бенкет — це прощальний вечір, то це не кінець праці, бо українська нюйоркська громада мусить продовжувати розпочаті в 1976-му році імпрези і може навіть встановити „Український Тиждень" в Ню Йорку.

Опісля співочий ансамбль „Промінь", який складається із колишніх учениць та учнів Академії св. Юра і яким диригує мгр Богданна Волянська, відспівав три пісні, викликуючи грімкі оплески учасників.

Під час спільної вечері на акордеоні приграває Тома Шепко, а опісля до нього прилучився скрипаль Григорій Рибіцький, давній приятель маестра Авраменка.

Софія Карплюк, член Комітету 200 і 100-річчя, виголосила промову на тему 200-річчя Американської Незалежности, підкреслюючи важливість Американської Революції в історії людства та зазначуючи, що представники майже всіх народів світу прибували і прибувають сюди, шукаючи за волею, свободою та кращим життям.

Тоді промовляла Стефанія Прончик, теж член Комітету, яка говорила про вклад українських імігрантів в життя Америки, зокрема описала тяжку працю наших піонерів.

Опісля відбулося вручення плякатів заслуги для 5-ох визначних піонерів нюйоркської округи. Д-р Василь Вереш, секретар Комітету 200 і 100-річчя, вручив плякат маестрові Василеві Авраменкові, вказуючи на його величезні заслуги не тільки в ділянці поширення українського народного танкового мистецтва по цілій Америці і Канаді, але також в ділянці продукції фільмів та запізнання американського світу з українською культурою в загальному.

Маестро Авраменко, приймаючи плякат заслуги, заявив, що Комітет тим плякатом вшанову є не його, а український нарід.

Д-р Володимир Савчак, голова КОУАО, вручив плякат заслуги п-і Іванні Бенцаль, зазначуючи, що вона 40 років тому почала свою суспільно-громадську працю в Союзі Українок Америки, а відтак продовжувала її також в інших організаціях, як З'єдиненому Українському Американському Допомоговому Комітеті (ЗУАДК), Об'єднаному Комітеті Ню Йорку тощо і далі працює на національній ниві.

П-і Бенцаль подякувала за нагороду, заявляючи, що вона її не сподівалася і сказала, що далі працюватиме для української громади.

Д-р Іван Флис, голова Комітету, накреслив віддану діяльність проф. Теодора Онуфрика, довголітнього диригента хору церкви св. Юра, який з уваги на поганий стан здоров'я не міг прибути на бенкет особисто, щоб одержати плякат. Д-р Флис підкреслив, що протягом 40 років праці проф. Онуфрик не тільки вщеплив у хористів любов до нашої церковної музики, але рівнож любов до української пісні взагалі та до всіх ділянок української культури.

Пані Марія Душник, заступниця голови Комітету та заступниця головного предсідника УНСоюзу, передала плякат заслуги для п-і Катерини Пелешок, вказуючи на факт, що п-і Пелешок була основницею 1-го Відділу СУА і головою цього Відділу протягом 21 року, як рівнож однією із основниць ЗУАДКУ і заступницею голови цієї організації, яка так багато допомогла українським скитальцям і дальше допомагає емігрантам з України. П-і Пелешок дала почин традиційним вже „Вишиваним вечорницям", причинилася до набуття власного дому СУА, працювала в УККА та Об'єднаному Комітеті Ню Йорку та виявляла і далі виявляє діяльність в різних ділянках нашого зорганізованого життя.

Приймаючи плякат, п-і К. Пелешок заявила, що працювала і працює з любови до українського народу та що цей плякат завжди пригадуватиме їй пройдений життєвий шлях і працю.

Тоді д-р Олександер Соколишин, член Комітету 200 і 100-річчя, розказав про заслуги 5-го піонера, який одержує плякат заслуги, про Мирона Сурмача, старшого, зосереджуючи увагу на діяльності п. Сурмача в організуванні громадського життя, в поширенні української книжки, українських платівок та на видавничій діяльності цього видатного українця-піонера. Мирона Сурмача вже раніше вшанувала УНСоюз і пластунки відзначили його заслуги для нашої громади — сказав д-р Соколишин — описуючи відтак довголітню діяльність цього любителя української книжки.

Сам Мирон Сурмач подякував Комітетові і приявним за нагороду та зокрема висловив радість з факту, що на цьому бенкеті була присутня майже ціла його родина.

Відтак промовляв Иосип Лисогір, головний предсідник УНСоюзу та голова Українського Крайового Комітету 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя Українського поселення в ЗСА. Він погратулював нюйоркському Комітетові, зазначуючи, що відзначування цих двох річниць в Ню Йорку проходили величаво і здобули належну оцінку в американській пресі та телевізії. Ці імпрези познайомили наших співгромадян з нашою культурою та нашими талантами, як це зробили також наші імпрези в інших містах ЗСА протягом минулого року — сказав И. Лисогір, згадуючи, що протягом кінця цього тижня в Бостоні проходить конференція-симпозіюм „Український Досвід у ЗСА", зорганізована Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету. Иосип Лисогір, в імені Українського Крайового Комітету 200 і 100-річчя, погратулював нагородженим 5-ом піонерам, коротко накреслюючи їхню довголітню діяльність, і сказав, що „пошана до піонерів, то пошана до нашої спільної української справи".

Опісля співочий ансамбль „Промінь" виконав кілька пісень, що їх аранжерувала проф. Богданна Волянська.

Д-р Володимир Душник, редактор „Українського Квартальника", погратулював нюйоркському Комітетові та нагородженим піонерам в імені Екзекутиви УККА та побажав дальших успіхів, як рівнож поділився своїми спогадами про співпрацю чи перші зустрічі з нагородженими піонерами.

Тоді члени нюйоркського Комітету 200 і 100-річчя одержали грамоти заслуги за свою працю протягом ювілейного року. Грамоти одержали: голова д-р Іван Флис, заступники голови Марія Душник, Гелен Сміндак і д-р Ігор Соневицький, секретар: Розалія Полчі та д-р Василь Вереш, касир Микола Хомайчук, д-р Володимир Савчак, голова КОУАО, та члени Комітету: Оксана Байко, Іван і Ольга Булик, Софія Карплюк, інж. Микола Чорний, Марія Даниш, д-р Ігор Гурин, д-р Михайло Лучків, Геррі Полчі, Стефанія Прончик, Дарія Степаняк, д-р Олександер Соколишин, інж. Тарас Гірняк і Марія Кадиляк.

Відтак були висвітлені фільми з триденного „Українського Фестивалю-Ярмарку", який відбувся в Ню Йорку в травні ц. р. Фільми були зроблені Ярославом Куличем і Андрієм Маланом.

Опісля Комітет 200 і 100-річчя вручив понад 70 грамот заслуги для різних організацій, наших шкіл, мистецьких ансамблів, солістів-співаків, декляматорів, молодечих організацій та багатьох індивідуальних осіб, які причинилися до успішного переведення всіх імпрез протягом цілого року. Щоденник „Свобода" та „Український Тижневик" були між нагородженими, одержуючи признання за інформування публіки перед імпрезами та за звітування із самих імпрез.

Д-р Іван Флис поінформував, що Комітет одержав кілька грамот заслуги від уряду міста Ню Йорку, які підписав посадник Абрагам Бім, як признання за всі імпрези, зорганізовані Комітетом.

На закінчення бенкету д-р Флис подякував всім за участь у ньому та за співпрацю протягом цілого року.

Відзначаючи тих, що трудилися для успіху влаштовуваних імпрез, згадано і редакторів „Свободи" та „Українського Тижневика". На фото (зліва): ред. Василь Тершаковець, ред. Володимир Левенець і ред. Ігор Длябога.

На березі Дністра знайдено римські монети

Київська „Радянська Україна" інформує, що нумізматична колекція Одеського археологічного музею АН УССР збагатилася тридцятьма бронзовими монетами римського часу. Їх знайдено під час розкопок на березі Дністрового лиману, де колись було античне місто Тіра. Одна з цих монет відрізняється від інших — це та, яку випустив у першій половині І сторіччя нашої ери імператор Клявдій. На лицьовому боці — портрет імператора, на другому — зображення божества Спес — символ доброчинности владаря. Монета має чотири надкарбівки — знаки у вигляді літер латинської азбуки „хлібного колоска, міста Тіри. Ці знаки свідчать про велику економічну і політичну ролю античного міста, бож воно хоча і входило до складу римської імперії і вважалося цитаделею римських леґіонів, користувалося правами автономії вже в першому сторіччі нашої ери.

Замість квітів на могилу по

св. п. Марії Велигорської

складаємо 25.00 долярів на Наукове Товариство ім. Т. Шевченка в Сарселі.

Д-р Микола і Ірина ГНАТЧУК

В АВСТРАЛІЇ ВІДБУВСЯ...

(Продовження зі стор 1-ої)

д-р Барановський, — в Україні вже існує велика верства професійних колег, біля 150 тисяч студентів медичних професій. Але медична наука і наші колеги на батьківщині не можуть говорити на повний голос, немає фахової літератури в українській мові, рідного назовництва. Це намагання окупанта зробити з нас націю гречкосіїв, приховати уркаїнські професійні академічні сили і наукові авторитети. І саме, нашим завданням є виповнити цю прогалину і говорити в імені тих, які не мають змоги.

Другим доповідав д-р Б. Шехович про „Потребу створення Українського Лікарського Т-ва Австралії". Доповідач подав картину наших початкових років поселення і спроможності вирощувати фахові професійні сили. Ці початкові роки не були сприємливими. Щойно з приходом молодшого покоління, з місцевими академічними кваліфікаціями, назріла повністю потреба створення рідного професійного товариства, яке мало б за завдання не тільки плекати академічний рівень свого членства, професійну етику і мораль, але бути також громадсько активним. Особливий наголос доповідач поставив, що з форуму Лікарського Товариства можна успішно протестувати проти зловживань такою шляхетною професією, як медицина, в СССР та апелювати в цьому відношенні до Медичної Асоціяції Австралії чи навіть урядових кругів.

Третім доповідав д-р Ахіль Хрептовський про працю та розвиток Лікарського Т-ва в Амерці. Воно об'єднує біля 1000 членів Америки і Канади. Товариство плекає академічний позем щорічними науковими конференціями та конвенціями, на яких доповідачами є українські лікарі, що відзначаються вже міжнародною славою і мають університетський статус. Товариство публікує квартальник „Лікарський Вісник", що являється єдиною професійною публікацією українською мовою в цілому світі. УАЛТП є активним в громадському секторі, є в системі УККА і, як професійна установа, необтяжена вузько-груповою плятформою, має відвагу забирати об'єктивно голос у всіх важливих актуальних громадських питаннях. Товариство є відоме з поважних дотацій, понад два і пів мільйона долярів, на культурні, наукові, громадські чи церковні цілі. УАЛТП широко розгорнуло оборонну акцію давніше за Плюща, тепер за Плахотнюка та інших українських ув'язнених патріотів.

До актуальної праці

В одному питанні не було жадної дискусії: це потреба створення Українського Лікарського Товариства в Австралії. Запропонований внесок прийнято одноголосно, з малими поправками статут і основніше дискутовано над плянами праці в майбутньому.

Заплянововано відбути першу наукову конференцію в жовтні 1977 р., з нагоди наступних з'їздів відбувати зустрічі з ширшим громадянством з доповідями на здоровельні теми, використовувати пресу і радіові авдиції для популярних гутірок про здоров'я і подібні теми з професій об'єднаних в Товаристві. Важливою справою є фахова порада та консультація в справах суспільної опіки та харитативної, як проблема домів для старших, соціяльне забезпечення, медібенк і тп.

Належить згадати про гарний жест голови УЛТПА, д-ра Хрептовського, який від імені УЛТПА зробив „подарунок" австралійським колегам і кожний член Товариства одержуватиме перший рік даром „Лікарський Вісник".

Вибір керівних органів УЛТА

Після десятихвилинної перерви, яку зарядив предсідник д-р Ваврик, З'їздові предложено листу кандидатів до керівних органів Українського Лікарського Товариства Австралії, яких обрано одноголосно.

Управа: голова — д-р Шехович, члени — д-р Барановський, д-р Дубик, д-р Ковальчук, д-р Гарасимів і мгр Німців.

Контрольна Комісія: голова — д-р Томашек; члени — д-р Коцюмбас, панна мгр Цибулька.

Суд: голова — д-р Ваврик; члени — д-р Кривовяза, д-р Микитович.

За статутом членами Товариства можуть бути: лікарі, ветеринарі, дентисти (бо всі вони являються лікарями у своїх ділянках) та фармацевти і біологи, що є близько пов'язані з медичною професією.

Схвалено 50 дол. вписового та 50 дол. річно членську вкладку і по 10 дол. вписового та членську вкладку від пенсіонерів. Це звучало, що йдеться про активних і не-активних членів, але в Товаристві вони мають однакові активні і пасивні права, забезпечені статутом.

Пороблено вже вступні заходи, ще ініціяторами Товариства, для легального оформлення Товариства і цю справу реферував молодий правник мгр Вовк. Схвалено потрібні на це фінанси і доручено завершити легальне оформлення.

Розвагова частина

На закінчення першого дня нарад, вечором в суботу, в залі Народного Дому відбувся бенкет для учасників і запрошених гостей та представників організацій.

Вщерть виповнена заля (180 осіб) була доказом живого заінтересування та піддержки громадянства. Бенкетом проводив Б. Подолянко, забавляючи присутніх дотепами з медичної професії.

Головним промовцем, на запрошення Ініціятивної Групи, був інж. М. Болюх, який у своєму слові вказав на ці основні моменти, що мали б лягти в діяльність Лікарського Товариства, не тільки як професійної установи, але і громадської. Питома вага, за природою такого товариства, куди більше, чим інших суспільно - громадських товариств в нашій широкій громаді.

Мистецьку частину вечора зоповнили сольовими виступами, а згодом дуетом відомі наші мистці маестро Василь Матіяш і п-і Таїса Тарас.

Дуже врочистим і зворушливим був момент, коли наші мистці В. Матіяш і Т. Тарас започаткували на сцені „Гавдеамус ігітур", а ціла заля встанням з місць прилучилася до загального співу. Дехто зі „старої школи" виструнчено співав цей академічний гимн і думками йшов до давніх юних днів, як перед очами відроджувалися давні картини, переживання, професори в тогах і мури „Альма матер". І хоча цей колишній кольорит відмінний від теперішнього стилю студій ,то молодші колеги, немов вичули цей настрій, і на залі заникла різниця поколінь і всіх об'єднало щось близьке, тепле, споріднене.

Можливості

Новоназване професійне товариство має всі можливості здрового існування. Найважливіше, що зродився ентузіязм. Відповідальні органи Товариства мають це використувати вже від першого дня, розгорнути якнай ширшу акцію по стейтам для всецілого організаційного формлення членства.

Велика присутність молодих колег — це найкраща запорука майбутнього. Існування Українського Лікарського Товариства в Австралії є тим більш вагоме, що це є на дорозі до створення Світового Товариства, членом якого мала б бути і Австралія.

Таким чином, наші професіонали сповняють важливий обов'язок перед українською спільнотою в Австралії і широкою українською громадою у вільному світі.

В десяті роковини смерти сл. п. Маркіяна Охримовича

Десять років тому, сл.п. Маркіян Охримович, колишній, незабутній і довголітній голова Суспільної Служби Українців Канади, Відділ Торонто, відійшов у вічність.

У пам'яті української громади Торонта й Вінніпегу, а зокрема цих, що з Маркіяном Охримовичем співпрацювали, залишилася живою його незламна постать.

Маркіян Охримович походив з великого роду Охримовичів, розгалуженого, спорідненого й посвяченого з іншими давнішими українськими родами: Дольницьких, Залізняків, Лопатинських, Мацілинських, Петрушевичів, Теодоровичів. Всі Охримовичі служили в різний спосіб українській народній справі як священики-душпастирі, адвокати-захисники своїх братів перед ворогами - гнобителями, державні діячі та члени підпілля. Більшість з них, а між ними і Маркіян Охримович, колишній член ОУН, зазнали переслідувань і мук.

Як один з близьких співробітників, бачу його образ, наче б це було зовсім недавно. Його передчасно затінене сивиною обличчя, усміхнені очі та спокійна й приязна особистість очаровували кожного, хто з ним зустрічався, його знав чи з ним працював. Покійний був людиною справжньої доброти, тонкої культури й небуденного такту. Тож не диво, що з такими прикметами серця й духа, закінчивши студії суспільної праці в Манітобському університеті, він присвятив себе праці для меншого брата, — ділянці незмірно важливій у громадському житті. Його здоровий та вмілий провід допоміг розвинутися малій установі у поважну організацію, що міцніла й росла з кожним роком. Він почав щораз більше ставити Суспільну Службу на професійні рейки. За його сміливим почином куплено власну домівку при вул. Бетирст, Торонто, і праця розгорталася щораз ширше, охоплюючи нові ділянки служби українській громаді.

Усі ми, що співпрацювали з Покійним, пригадуємо собі, як важко було роздобути грошові фонди, без яких Суспільна Служба не могла б існувати. Маркіян Охримович подвоювався і потроювався, не зважаючи на підірване здоров'я, та після незвичайно енергійної й виснлюючої підготови зорганізував річну збірку „Тег Дей" на вулицях міста Торонто, що стала дальшим необхідним джерелом прибутку до сьогоднішнього дня.

Ми пригадуємо собі його практичні пляни, що їх почав він здійснювати, в ділянці допомоги нашим людям у потребі: старшим і немічним, молоді й дітям, вдовам і сиротам, непрацездатним та залишенцям в Европі. Він думав про них, наче про своїх рідних, забуваючи про свої власні проблеми, та сприймав усім своїм єством чужі болі й нестатки, чужі конфлікти та недоліки, як свій власний тягар. Він шукав можливостей і засобів,, щоб їм допомогти. Залежно від потреби та її поспішности, він теж часто залагоджував справи поодиноким людям, хоч у нього бракувало часу й здоров'я. Ця різноманітна допомога потребуючим і покривдженим заповнювала у великій мірі його життя.

Десятки українців в Україні, Польщі, Чехо-Словаччині та інших країнах згадують з вдячністю Маркіяна Охримовича та його невтомні розшуки їхніх рідних, друзів і знайомих.

Його відношення до співробітників було наскрізь щире, вибачливе та приязне, а попри те розсуд[illegible]е й поміркованo критич[illegible] Таке ставлення заохочувало нас працівників до ще більших зусиль, які спричинювалися до кращих та більш успішних наслідків праці.

Маркіян Охримович рідко й нерадо критикував, а, якщо це робив, то висловлював свої слушні зауваження, що були наслідком його обсервацій невідрадної дійсности, яку він намагався змінити на краще.

Управа ССУК, Відділ Торонто, створила Фонд ім. Охримовича для вшанування пам'яті свого незвичайно жертвенного у громадській праці голови. Відсотки з цього Фонду призначено на стипендії для студентів української національности, що студіюють суспільну працю в Школі Суспільної Праці при Торонтонтському університеті.

Маркіян Охримович творчий, невсипущий, динамічний та радісний, не зважав на слабке здоров'я й вірно служив українській громаді. Він був рушієм і душею нашої Суспільної Служби до останніх днів свого трудолюбивого життя. Сл. пам'яти Маркіян Охримович — небуденна поява на нашому громадському небосхилі, великий громадський діяч відійшов у вічність у розгарі праці та здійснювання цінних ідей на полі громадської служби.

Юрій М. Терлецький

СЕНАТОР ЮЗИК ОБРАНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

денти, як Солженіцин, Сахаров, Літвінов, Мороз, Амальрик та інші передсказують розпад совєтської імперії. Вони закликають демократичні держави, щоб скріпили свою оборонну силу та допомагали дисидентам в їхніх змаганнях за здобуття людських прав та за самовизначення народів, поневолених у Совєтському Союзі.

З нагоди 60-ої річниці большевицької революції, совєтський режим в наступному році розпочне широкозакроєну пропаганду, щоб вихваляти „блага" російського комунізму — сказав сенатор Юзик. Він заявив, що держави НАТО мусять протидіяти шляхом освіти, яка скріпить політичні переконання та демократичний дух їхніх народів.

Учасники Пленарної сесії Асамблеї НАТО грімкими оплесками вітали промову сенатора Юзика — пише офіційне пресове повідомлення канадського Сенату.

Дуже добрий концерт

Український хор „Дніпро" в Міннеаполісі, Мінн., під керівництвом чудового диригента Миколи Бриня, виступає, на жаль, не часто! Нарешті, 24-го жовтня відбувся довгожданий осінній концерт в гарній залі публічної бібліотеки.

Програма була широка і різноманітна: твори і клясичних і сучасних українських композиторів: М. Лисенка, О Кошиця, Кос - Анатольського, П. Майбороди, І. Шамо, Г. Китастого та ін. Слід згадати і твори европейських композиторів: Ґуно і Дж. Пуччіні.

Хор має добрих солістів: сопрано — Кіра Цареградська і баритон — Мих. Даниленко. Особливо сильні в хорі сопрани.

Були три відділи: перший — українська народна пісня, другий — сольові виступи, а третій — українська пісня.

Цікаво і важливо, що в цьому відділі був складений новий репертуар: „Ой, під калиною", обр. В. Суржі, „Ой, на горі та високій", „Ой, чий то кінь стоїть", обр. А. Авдієвського, „Степом, степом": А. Пашкевича (сольо Кіри Цареградської), „Весняний шум, обр. А. Авдієвського.

Був гостинний виступ солістки (контральто) — Лідії Меекс (за нац. — естонка). На тлі хору пісня: „Та піду, я піду" — закарпатська народна пісня, обр. І. Мартона.

Хор має чітку дикцію і знає свої маштаби — від ніжного пяніссімо (як у пісні „Лелеченьки"), до могутнього форте: „Україно, любов моя!" муз. І. Шамо (сольо М. Даниленка), „Засяло сонце золоте" — І. Недільський (супровід для фортепіяно К. К. Цареградська), і остання частина „Сусідка" (обр. Я. Яциневича).

Як на мій смак, то мені найбільше сподобались такі речі: „Доле моя, доле моя" — солістка Кіра Цареградська, муз. Кос - Анатольського, „Ой у полі жито", обр. Г. Китастого, гарм. на міш. хор в супроводі ф-но К. Цареградської, і її сольо, „Та піду я, піду", закарпатська народна пісня, лірична „Лелечиньки", тріо: „Червона ружа" — Лідія Меекс, Кіра та Оленка Цареградські, „Стоїть гора високая", обр. В. Кирейко — сольо М. Даниленко.

Дуже гарний був виступ солістки Зої Мельниченко: арія Зібеля з опери Фауст", муз. Гуно, арія Тоски, з опери „Тоска", (Пуччіні), і останнє — „Любіть Україну", слова В. Сосюри, муз. Н. Фоменка.

Не забув хор і про чотирьох молодих бандуристок, під орудою п. Вовка.

Концерт мав великий успіх, людей було досить багато.

Можна собі уявити, скільки праці та енергії вклав диригент, щоб довести до кінця цю широку програм!

Окремо треба відмітити добрий акомпаньямент Петра Цареградського, це були 2 і півгодини справжньої естетичної насолоди.

Ол. Филипович

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

П'ЯТНИЦЯ, 10-го ГРУДНЯ 1976 р.

НЮАРК-ІРВІНГТОН, Н. Дж Місячні збори Т-ва Запор Січ 371 Відд. о год. 7-ій веч в залі УНДому в Ірвінгтоні Проситься чл. вирівняти залеглі вкладки. — Стефанія Стеців, гол., Вол. Шпирко заст. гол., Леся Назарук кас., Ю. Баранюк, фін. секр

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Збори С-ва Пресв. Богородиці 36 Відд о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Авеню. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти належні вкладки. — Стелла Гошовська, Марія Ковальчук, Параска Демянів.

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1976 р.

ДЕТРОЙТ, Міш. Річні загальні збори Т-ва ім. гетьм. Ів. Мазепи 183-ій Відд. о год. 1:30 попол. в залі УНДому. На порядку нарад: звіти та вибір Управи. Збори відбудуться без огляду на число приявних, на годину пізніше, коли на час не прибуде відповідне число членів. — Управа Відділу.

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1976 р.

РОЧЕСТЕР, Н. П. Місячні збори Т-ва Запор. Січ 367 Відд. о год. 1:30 по пол. в Укр.-Амер. Клюбі. На порядку дня: вибір управи на 1976 р. Проситься чл. прибути на збори та вирівняти залеглі вкладки. — П. Дзюба, гол., М. Дилак, кас., В. Попович, секр.

ТАРЗАН, Ч. 7667 — Тарзан міркує

I GUESS I'M IN THE SAME SPOT THAT THE SOLDIER WAS IN... NO WATER, NO FOOD AND IN THE MIDDLE OF THE DESERT...

WITH A CHEST FULL OF JEWELS TOO VALUABLE FOR ME— AND YET TOO PRECIOUS TO LEAVE BEHIND...

THE BIG DIFFERENCE IS THAT I'M NOT STAYING AROUND TO PERISH IN THIS TOMB...

Виглядає, що я находжуся в такій самій ситуації, як цей вояк... без води, без харчів і посередині пустелі...

Маю наповнену самоцвітами скриньку, яка є для мене задорогим скарбом, але також не можу залишити її...

Однак, різниця між мною та цим вояком така, що я не залишаюся тут, щоб опісля згинути в цій залізній домовині...